

bi rêya bêparkirina Kurdan ji mafê fêrbûnê. 3- Girtina deriyê karkirinê û bêparkirina wî ji alîkariyê. 4- Derxistina her kesekî regeznameya wî nehatibe îsbatkirin û wan bidin destê welatên hawîrdor. 5- Tûjkirina Kurdan li dijî hev. 6- Anîna regezên Erebi û neteweperest û bicihkirina wan li deverên Kurdan li ser sînor. 7- Kesên ku dixwazin li wê deverê bimînin û regeznameya wan ya resen her çî be, nabe regeznameya Sûriyê bistînin (ji bilî Ereban). 8- Divê hêla bakûr ya devera Cezîrê bibe devereke leşkerî, bi rengekî kertên leşkerî têde bicih bikin û karê wan bicihkirina Ereban, û dîrxistina Kurdan be, li gor pîlana ku dewlet wê deyîne. 9- Bêparkirina her kesekî ku nizane zimanê Erebi ji mafên wî yê siyasî. 10- Rêxistina hewekê di nav rêzê Ereban de ji bo dijberîkirina Kurdan. 11- Avakirina bexçeyên (mezrayên) bi komel ji bo Ereben ku dewlet dê wan li hêla bakûr bi cih bike, lê divê ew bexçe pir be ji leşkeran û pir çek be, mîna deverên bin destên Cihûyan li ser sînor. 12- Rakirina sîfeta olî ji ser oldarên Kurd, yan veguhastina wan ji bo deverên din, bi rêya şandina oldarên Erebi ji bo deverên Kurdan. Di roja 24ê Hezîrana 1974an de û li ser biryareke serkirdatiya Partiya Bees, cîbicîkirina proja zinara Erebi destpê kir bi armanca cudakirina Kurdên li Sûriyê ji birayên xwe li Tîrkiye û Îraqê, bi rêya avakirina 42 komelgehên rûniştûne ji bo ereben ku ji herdu parêzgehên Heleb û Reqe anîne, herwiha belavkirina 800 hezar donim erd ji zeviyên ku ji xelkê 335 gundên Kurd li devera Cezîrê hatine standin, bi dirêjahiya 375 km û paniya 10-15 km, û ev bû encama cîbicîkirina proja zinara erebi û ew zevî dûre bi bexçeyên dewletê hatin binavkirin. Bi vê gava qirêj, hikûmeta Bees bi hezaran malbatên Kurd ji zeviyên wan bêpar kirin ku mîratên bav û bapîrên wan bû û bi tenê çavkaniya risqê wan bû, û bû sedema koçkirin û barkirina

wan malbatan bo gund û deverên li derdora bajarên mezin mîna Dîmeşqa paytext, daku li pey risqê xwe bigerin, û herwiha bû sedema koçkirina hinê din ji bo derveyî Sûriyê. Bi vî awayî jî hikûmeta Bees di guhertina cuxrafiya deverê û demografiyeta wê de serket bi rêya bikaranîna hemû alav û rê û şûnên şovînî û nejadperstî ku armanca wan bi tevahî valakirina deverê ji Kurdan bû. Ji wê demê ve û heta niha, desthilatên Sûriyê hîn li ser cîbicîkirina siyasetên şovînî û pirojeyên nejadperestî bo tunekirina Kurdan bi hemû rêyan û di hemû waran de berdewam in. Di berdewamiya siyasetên şovînî de, desthilatên Sûriyê, di 10ê Îlona 2008an de biryara hejmar 49 derxist, ku bandora wê wek tepeke mezin bû li serê xelkê deverê bi giştî û li serê Kurdan bi taybet ket, di naveroka biryara de hatiye: "Nabe her zevî ya aqareke deverên sînorî bihê veguhastin ya guhertin ya standin yan bikar bînin ji bo berhemanîn yan kirêdanê, bê ku moleta berwest bistîne". Bi têngihiştinek din "Kurd nikarin bibin xwediyên zeviyên, eger razîbûna dezgehên ewlekariyê nestînin". Bi sedema vê biryarê jî xebat û karên aborî li deverê hatin rawestandin û rêjeya bêkarî û betaliyê bilindtir bû û di encam de hejarî zêdetir bû, helbet armanca biryarê dorpêçkirin û girêdana welatîyên Kurd e li parêzgeha Hîsiçe û deverê din yê Kurdan, û nîşanek êşkere û diyar bû ji bo berdewamiya siyasetên şovînî yê desthilatê li hember gelê me yê Kurd li Sûriyê, û herwiha li dijî hemû peyman û rêkeftinên navdewletî yê mafê mirovan e, û tiştê herî zêdetir ku binpêkirineke êşkere ye ji bo destûra Sûriyê. Îro jî û piştî derbasbûna 47 salan li ser serjimêriya awarte û piroje û biryarên din yê nejadperest di derheqê gelê me yê Kurd de li Sûriyê, û tevî wan sozên ku her car berpirs didin, û li serveyî wan hemûyan serokomar, ji bo dîtina çareseriyekê ji bo wê pirsgerêkê, lê hîn desthilat berdewam e li ser piştguhixistina kesên regeznameya wan ji wan hat standin, û herwiha li ser aqliyeta xwe ya **D. R (11)**